

— Vabilo na subskripcijo. Naročniki Slovenske Šolske Matice prejmejo letos za borih 30 dinarjev četvero lepih, po vsebini tehničnih ter za učitelja in učiteljico prav aktualnih knjig, in sicer: 1. Pedagoški zbornik za leto 1930., 2. Dr. J. Jeraj: Razvoj mladostne duše, 3. Al. Novak: Lepenkarstvo, 4. J. Jurančič: Iz šole za narod. Odbor društva pa z veseljem in tudi s ponosom ugotavlja, da mu je bilo na razpolago več dobrih rokopi- sov, kakor jih je mogel ob pičlih sredstvih dati v tisk. Zlasti bi mu bilo do tega, da pride učitelstvu poleg omenjenih publikacij v roke še današnjemu času zelo primerna knjiga, ki jo je v rokopisu predložil dr. St. Gogala pod naslovom: „Pedagoške vrednote mladinskega gibanja“. A ker odbor SSM ni- ma sredstev, da bi ta rokopis izdal kot peto knjigo za leto 1930., zato vabi osobito gg. učitelje, učiteljice in profesorje na profes- rice na subskripcijo za nje izredno izdajo. Ta knjiga bi imela do 160 tiskanih strani ter bi stala 24 dinarjev, ako se oglasi najmanj 1000 naročnikov. Prijave za subskripcijo je poslali do 15. decembra t. l. na naslov Slo- venske Šolske Matice v Ljubljani, Komen- skega ulica 19. Za vplačilo 24 Din in 2 Din poštne (skupno 26 Din) poslužite se sploš- ne položnice, ki jo dobite na vsakem poš- nem uradu. Številka našega čekovnega računa je 11.306. Rezultat subskripcije bom objavil po doteklem subskripcijskem roku v „Uči- teljskem Tovarišu“ in našem dnevnem časopisu. Prosim pa že sedaj, da nam vsi p. n. subskribenti v primeru, da knjiga izide, na- kažejo takoj po položnici 26 Din, ker se nam sicer na prijavo brez plačila ne bo mogoče ozirati. — Slovenska Šolska Matica v Ljub- ljani.

— Nekatera vprašanja poročenih učite- ljev. V „Narodni Prosveti“ št. 87. je priobčen članek pod tem naslovom, ki poudarja na- čelo: „Za iste dolžnosti iste pravice“. Pod- krepljena je ta zahteva z dejstvi, da preje- mata dve sestri, oče in hči itd. polne pre- jemke, daši so nameščeni v istem kraju, z učiteljem poročena učiteljica pa prejema zmanjšano plačo. — Za poročen par je treba na vsi le eno stanovanje — sicer je treba za dve učni osebi dve stanovanji. Vsa de- jstva govore zato naj bi se z novim uradni- škim zakonom rešilo tudi vprašanje plač po- ročenih učiteljev. Oglasite se tudi v tova- rišice in napišite ter izpregovorite tudi same kako besedo o svojih vprašanjih; ne prič- kujte, da bodo drugi pisali in reševali vaše zadeve in vaše probleme.

— Košček svinčnika. Mogočni polet teh- niki zadnjih desetletij, veliko število epo- halnih iznajdb nas tako prevzema, da ne po- sebejemo niti najmanjše pozornosti nenadomest- ljivemu predmetu, ki ga dnevno rabimo, t. j. svinčniku. Popolnoma pozabljamo, da spada svinčnik v prve vrste raznih iznajdb, ker je neprecenljive važnosti. Že zdavnaj smo po- polnoma otopeli napram sličnim izumom in pozabljamo, da je bila iznajdba svinčnika za ono dobo ravno tako epohalna, kakor kateri- sibi novi izum in da so jo tedanjim kul- turnim naprednjaki navdušeno pozdravljali in slavili. Moglo bi se celo reči, da bi bilo ne- mogoče zamisliti sedanjo kulturno stopnjo, brez iznajdbe navidezno tako brezpomemb- ne stvarce. — Morda nam je postalo vse to jasnejše, ko smo čitali pretresljivo vest, da so našli med rešenimi predmeti Andreeve ekspedicije tudi košček KOH-I-NOOR svinč- nika, ki se ga je posluževal raziskovalec pri pishnju svojega zapisnika. Dasi ostanejo aparati in orodje relikvije, ki jih bodo hranili v muzeju kot neme priče kulturne tragedije, vendar sta dnevnik in oni košček svinčnika poleg tega tudi tolača hrabrosti onega člo- veka, čegar zaobljubo čita danes ves svet, in veljkanska se nam dozdeva pridobitev, ki nam, kljub temu, da je ležala 39 let v ledu, prinaša pred oči poslednjo voljo junaka in velikana. — Košček svinčnika, kolikokrat žali čut rednosti estetika, pa vendar izpol- njuje neopaženo svoje dolžnosti vsakdanjo- sti. Ali nas morajo res skrajni slučajji spomi- njati na dolžnost kulturnih ljudi, da poleg izumov od danes in zamišljenih od jutri ne pozabimo velikih iznajdb od včeraj.

— Društvo upokojenega učiteljstva za Slovenijo v Ljubljani vabi še neveljanene to- variše in tovarišice k pristopu. Prijave z na- vedbo dneva upokojitve je pošiljati na go- renji naslov v Ljubljani Zrinjskega c. št. 7. — M. K., t. č. predsednik.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠICEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naro-
čila po meri se izvr-
šujejo hitro in točno

En gros. En detail.

— Pojasnilo. V 16. številki „Učit. Tova- riša“ smo prinesli pojasnilo izvršnega odbora glede spomenice, ker je predvideno nekoliko hitreje napredovanje za učitelje-upravitelje, učitelje na šolah za defektno dečo in na vad- nicah. Z ozirom na neko naknadno vpraša- nje, dodaje izvršni odbor še naslednje po- jasnilo: V omenjeni spomenici je za učitelj- stvo predviden maksimum, ki je predviden in mogoč v primeri z ostalim uradnimstvom iste kategorije; poleg tega se je želelo, da se tudi za učiteljstvo, kot za ostalo uradništvo,

zagotovi gotova mesta, na katera bi s časom prišli lahko vsi ter hitreje napredovali. Ka- kor imajo na srednjih šolah izmed profesor- jev z isto izobrazbo ravnatelja in načelnika; med častniki z isto izobrazbo so tudi višji poveljniki in načelniki itd. itd., ki dasi sicer enaki po izobrazbi in službenih letih, ven- dar zaradi višjih položajev hitreje napredu- jejo napram svojim tovarišem, zakaj ne bi bilo potem mogoče to tudi pri učiteljstvu? — Strah pred tem, da bi mogli priti na upra- viteljska mesta tudi nezaluzni, bo odpadel, ker je ta to predviden poseben pravnik. Širši glavni odbor je imel torej najboljši na- men. Naši tovariši naj se zaradi tega prav- nič ne razburjajo in naj bodo popolnoma mirni.

— Otroška ura v radiu. Često opažamo v langenberskih programih uro otroških iger. Kako napravijo to? Ob tej priliki sliši otro- ški smeh, petje, nepriljeno razigranost, ko da bi mikrofona nikjer ne bilo. Napovedo- valec je fanteček, star 10 let. Ko se obrača do malih poslušalcev, ki ga poslušajo, ne kaže prav nobene zadrege. Vsa družica pred mikrofonom kaže vseskozi pristnost in ne- prisiljenost. Ni sluha in ne duha ni o kaki naučenosti. Ali ne bi bilo zanimivo, ko bi se tudi naša otroška ura obrnila v to smer?

T. R. L.

— Vsa ona učiteljska društva, ki so na svojih zborovanjih v pretečenem šolskem le- tu sklenila, da bodo plačevala 1 Din mesečno za Učiteljski dom v Ljubljani prosita da sklep izvajajo in člansko mesečnino posiljajo blagajni Učit. doma v Ljubljani. Pokažimo z izvajanjem sklepa, da je še nekaj stanovske- ga idealizma in zavesti med nami. Ako pomi- slim, da smo nekdanj kot dijaki ob bori me- sečnini in gladovanju nabirali in žrtvovali za Učiteljski konvikt, si morem predstavljati, kako trhlja mora biti stanovska zavednost, da se razbije ob 1 Din. Rdečica pa mora obli- ti tudi vsakega zavednega tovariša in tovariši- co, ako pomisli, da si služkinje stavijo svoj dom, a mi, ko nas vendar ni tako malo, ne moremo dobiti stalnih dohodkov, ker brez teh doma ne more biti! Držite se torej sklepa in kažite drugim pot po kateri moramo ho- diti, ako hočemo imeti kdaj lastno streho. Tov. pozdrav! — Načelstvo Učit. doma.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOŠ. REICH.

Mladinska Matica.

—mm Število letošnjih naročnikov na „Naš rod“ in „Mladinsko Matico“ je že pre- seglo 29.000. Tako bo letos romalo med slo- vensko šolsko mladino skoraj 120.000 knjig „Mladinske Matice“. Namen „Mladinske Ma- tice“, dvigniti število naročnikov Mladinske Matice kljub riziku, da se nekoliko zmanjša naklada „Našega roda“, se je posrečil v pol- nem obsegu. Če vzamemo za podlago kalku- lacije število skupnih naročnikov koncem lanskega leta t. j. 32.000 za „Naš rod“ in 18.000 za Mladinsko Matico, odgovarja to skupni letni naročnici 50.000 Din. Letošnji skupni naročniki bodo zbrali za svojo mla- dinsko knjigo 652.000 Din, torej za 127.000 Din več od lanskega leta. — Prinašamo ta preprost račun, da se razvidi, kako pravilen je bil sklep, združiti upravo obeh ustanov, za napredek Mladinske Matice. Naj služi ta dokaz v številkah tudi kot odgovor nekate- rim našim poverjenikom, ki se pritožujejo čez ta sklep in nujno svetujejo, da se v pri- hodnjem letu vrnemo zopet k stari praksi. Ne dvomimo niti najmanj, da jih vodi pri tem le resna želja, koristiti naši književni organizaciji; toda iz središča se problem vi- di v drugi perspektivi nego s periferije. Zato prosimo vse naše vnete propagatorje, naj ne opuste niti nadalje svojega marljivega in po- žrtvalnega dela, češ: uspešno bo naše delo itak šele potem, ko se bo zopet uvedlo se- paratno naročevanje. — Vsem našim ne- utrudljivim sodelavcem širom banovine pa iztekamo za uspešno delo iskreno zahvalo.

Osebnne zadeve.

—i Z odlokom prosvetnega ministra so v Dravski banovini izvršena nova imenova- nja učiteljev in učiteljic. Imenovani so: Ko- sovič Suzana v Belincih, okraj Dolnja Len- dava, Rubenič Antonija v Talčji vrh, okraj Črnomelj, Banko Marija v Petrovcu, okraj Murska Sobota, Mašat Ljudevit v Lučah, okraj Gornji grad, Knelsel Laco pri Sv. Ju- riju na Taboru, okraj Celje, Klementič Itan k Sv. Antonu, okraj Maribor levi breg, Pu- calj Franciška v Radeče, okraj Laško, Papis Ana v Cezanjevc, okraj Ljutomer, Golmajer Karel k Sv. Lovrencu na Pohorju, Kmecl Ed- mund na Pilštanj, okraj Šmarje pri Jelšah, Roš Franciška v Moštanjce, okraj Murska Sobota, Kunaver Marija v Odrance, okraj Dolnja Lendava, Šušteršič Marija v Naraplje, okraj Ptuj, Zešovec Marija v Zavodnje, okr. Slovenjgradec, Pregelj Ivan v Bodonci, okr. Murska Sobota, Ferline Oton k Sv. Trojici, okraj Maribor levi breg, Knafelc Fran k Sv. Juriju ob Ščavnici, Filipič Matija k Sv. Mar- ku, okr. Ptuj, Zenar Viljem v Ivanje, okraj Dolnja Lendava, Horvat Emil v Krk, okraj Litija, Krežin Stefan v Sodražico, okraj Ko- čevje, Petrovič Ivan v Hajdino, okraj Ptuj, Perper Vekoslav na Prevorje, okr. Šmarje pri Jelšah, Novak Matilda v Kostrivnico, okraj Šmarje pri Jelšah, Blejec Julijana k Sv. Ru- pertu, okraj Celje, Korče Danijel na Brezo- vico, okraj Ljubljana, Merhar Milan v Mo- ravce, okraj Kamnik, Mihelič Vladimir v Šmarjeto, okraj Krško, Kovač Janez k Sv. Antonu, okraj Brežice, Trpin Stefan v Pol- hov gradec, okraj Ljubljana, Šartori Milan na Rakek, okraj Logatec, Majcen Tatjana v

RADIJSKA ODDAJNA POSTAJA LJUBLJANA

Pripravili smo za Vas tak

RADIO, kot si ga želite,

namreč visok v kvaliteti in nizek v ceni.

Naša reklamna prodaja, ki traja od 10. novembra do 30. decembra 1930., obsega sledeče radijske sprejemne naprave:

- 400 D** etektorskih aparatov, kompletnih, z vsemi potrebnimi, ki so za poslušanje potrebne, za naplačilo Din 80— ter petkratno mesečno plačilo po Din 45—
- 300 E** noelektronskih aparatov, kompletnih, z elektrono, baterijami, anten- skim materialom ter eno slušalko, za naplačilo Din 100— ter osemkratno mesečno plačilo po Din 75—
- 200 T** roelektronskih aparatov „Reinartz“, kompletnih, z elektronskimi, akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, finim zvočnikom ter an- tenskim materialom, za naplačilo Din 240— ter deseterkratno mesečno plačilo po Din 180—
- 100 Š** tirielektronskih aparatov „Reinartz“ z visokofrekvenčno elektrono, z zamreženo anodo ter akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt, izbornim angleškim zvočnikom Amplion AC 27 ter antenskim materialom, za naplačilo 380 Din ter dvanajstkratno mesečno plačilo po 280 Din.

Poslužite se ugodne prilike ter si naročite takoj Vaš aparat.

Ljubljana Radio Ljubljana Maribor
Miklošičeva c. 5 Aleksandrova 44

Kozje, okraj Šmarje pri Jelšah, Prešeren Pavla v Hinje, okraj Novo mesto, Sirkni Ivan na Urško goro, okraj Kranj, Venturini Os- kar v Vojnik, okraj Celje, Slana Marija k Sv. Duhu na Stari gori, okraj Ljutomer, Hro- vat Božidar v Toplice, okraj Novo mesto, Novak Anton v Kobilje, okraj Murska So- bota, Kmet Pavla v Ganče, okraj Dolnja Lendava, Kočar Angela v Polje, okraj Šmarje pri Jelšah, Tavčar Lea v Liboje, okraj Ce- lje, Meško Jakob v Trtkovo, okraj Murska Sobota, Podjavoršek Albin v Polje, okraj Šmarje pri Jelšah, Bračko Franc v Mursko Soboto, Urbančič Franjo v Metliko, Bajec Bogomir v Stari Oselec, okraj Kranj, Maklič Marjeta k Sv. Stefanu, okraj Šmarje pri Je- lšah, Lenče Vida v Kostanjevico, okraj Krško, Kezelje Ljudmila v Dvor, okraj Novo mesto, Maslač-Bunek Vlasta v Celje, Ahačič Ljude- vit v Trope, okraj Škofja Loka, Merčun Ciril v Peče, okraj Kamnik, Pizulin Rudolf v Ve- like Lašče, okraj Kočevje, Nerat Milovan v Dornovo, okraj Ptuj, Bizjak Mirko v Gornjo Radgono, Zafred Oton v Jarenino, okraj Ma- ribor levi breg, Zupanc Franciška na Černu- če, okraj Ljubljana, — Atenštajn Josipina za otroško vrtarico v Maribor, Baloh Klara za otroško vrtarico v Velenje, Bizjak Vero- nika v Šumance, okraj Murska Sobota.

—i Napredovali so tisle učitelji in učite- lji: V četrto skupino: Rek Marija, Vunderl- Roškar Neža, Ferk-Orvatič Leopoldina, An- tonac Ada, Hauptman Maks, Roškar Janez. V tretjo skupino: Demšar Antonija, Požar- Vaclav, Vrankovič Anton, Golob Josip. V drugo skupino: Očakar Marija, Vode Angeia, Tutta Herta, Šušteršič Josip, Petkovič-Petel- nik Marija, Mešiček-Megler Sabinka, Binterič Kristina. V prvo skupino: Luznik Franc, La- jovic Albin, Neubauer Ana, Soršak Angeia.

—i Nastavitev učiteljev. V Dravski bano- vini so na novo postavljeni za začasne uči- telje: Ribar Rafael v Trbovlje, okraj Laško, Mesarič Andrej v St. Petru, okraj Maribor, Kravs Ana k Sv. Trem Kraljem, okr. Goga- tec, Dolžan Egidija na Vače, okr. Litija, Sou- kal Magda v Donačah goro, okr. Šmarje pri Jelšah, Morše Alojzija v Tržišče, okr. Krško, Vrbič Tekla v Sodražico, okr. Kočevje, Fon- da Ana v Sostro, okr. Ljubljana, Obad Mara v Staro vas, okr. Brežice, Velikonja Gizela v Velenje, okr. Slovenjgradec, Kraje Justina k Sv. Antonu, okr. Brežice, Podboj Stanisla- va v Zibiko, okr. Šmarje pri Jelšah, Jerman- Marija v St. Jernej, okr. Krško, Kovač Radoslav v Škofjo Loko, okr. Kranj.

—i Ostavko so podali: Kovačič Vladimir v St. Jerneju, okr. Krško; Kaiser Stefan v Ma- kolah, okr. Maribor desni breg; Tome Ma- rija v Tomišlju, okr. Ljubljana; Jeranič v Rečici, okr. Gornji grad; Dodič Ivan v Raki, okr. Krško.

—i Napredovali so s 1. novembrom 1930. naslednji tovarišice): v II./3. skupino: Ha- bič-Znidrišič Justina, Vehovec-Poznik Ma- rjeta, Rape Ladislav, Demšar Antonija, Brat- kovič Anton, Mrak Jože, Golob Josip, Požar- Vaclav; v II./4. skupino: Antonac Ada, Roš- kar Janez, Vunderl-Roškar Neža, Hauptman- Maks, Rök Marija, Ferk-Ozvatich Leopoldi- na, Verdž Stanisla-va.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Ljubljani. Logaško učiteljsko društvo je nakazalo 354 Din, ki jih je plačalo članstvo za mesec september, oktober, november in december v smislu sklepa pokrajinske skupščine. Društva, ki so se zavezala plačevati po 1 Din mesečno od člana za Učit. dom, posnemajte!

—g Članom Učit. Samopomoči. V tem mesecu je društvo izgubilo 6 svojih članov. Umrli so: Franc Černe, Zg. Šiška, Albina Breznik, Ljubljana, Joško Golob, Vuzenica, Ivan Fersch, Maribor, Karla Zmerzlikar, Mo- zirje in Marija Benedek, Ljubljana (225. do 230. smrtni slučaj). Članski prispevek znaša

za samce 31 Din, za zakonske pare 61 Din. Društvena blagajna je nakazala dedičem umrlih članov za posmrtnine znesek 75.000 Din. Društvena uprava prosi, da nakažete s položnicami, ki ste jih prejeli v teh dneh, te- koči članski prispevek, zamudniki pa tudi vse zaostanke iz prejšnjih mesecev. Enome- sečni prispevek je nizek, katerega lahko pla- čam. Nekateri člani pa odlašajo z nakazili mesec za mesecem. Naberejo se jim visoki zneski, na kar tarnajo, da so pri U. S. visoka plačila. — Nakazujte članski prispevek spro- ti, prav bo za vas, društvena uprava bo imela lahko delo. — U. S. ima 2500 članov, posmrtni- nina znaša 12.500 Din.

Učiteljski pravnik.

—§ Kolkovanje pooblastil — nepotrebnost. Finančno ministrstvo — odeljenje poreza je z Br. 55.253/III. z dne 23. julija 1930. odredilo glede kolkovanja pooblastil tičočih se pre- jemkov, nastopno: „U. koliko je odnosi- službenik spremen, da sam primi primadležno- sti, ovlaščenje da za njega to učini njegov drug, je interna stvar, a za to se neče taksa naplačivati.“

Stanovska organizacija UJU

Iz društev:

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BRE- žIŠKI SREZ bo zborovalo v soboto 6. de- cembra ob 10. uri v osnovni šoli v Brežicah. Poleg obravnave raznih aktualnih stanovskih vprašanj je na vzporedi tudi predavanje prof. Krošlja o kmetijsko in gospodinjst- nadaljevalnem šolstvu. Polnošteviline ude- ležbe pričakuje — odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MA- RIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ bo zborovalo v soboto 6. decembra ob pol 10. uri predpo- dne v Narodnem domu v Mariboru. Vzpo- red običajen. Na dnevnem redu je še: poro- čilo o državnih skupščini, poročilo o šolski razstavi v Beogradu (poročila tov. V. From), poročilo o zadnji seji širjega sosveta ter predavanje: Sokol — učitelj; predava prof. g. dr. M. Kovačič. Pripomba: Samostojne pre- lože in vprašalne vloge za vprašalno skrinjo- co vpošljite teden dni pred zborovanjem. Zberite podatke o stanju glede vašega ku- riva in stanarine na šoli — zaradi posveto- vanja. Članarino nakazujte po tov. šolskih upraviteljih po novih položnicah društva sproti 1 mesec vnaprej! Pridite k zborovanju vsi in točno! Tov. pozdrav! — Predsednik.

— ŠOSTANJSKO UČITELJSKO DRU- ŠTVO bo zborovalo v sredo dne 3. decembra t. l. v Velenju. Pričetek ob 10. uri. Dnevni red: 1. Dopisi. 2. Poročilo o seji širjega so- sveta. 3. Predavanje: Princip samodelavnosti v risanju. 4. Slučajnosti.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ GORNJI GRAD bo imelo dne 6. decembra 1930. svoje zborovanje v Gornjem gradu. Pričetek ob 11. uri. Udeležba — častna dolž- nost!

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KO- ČEVSKI OKRAJ bo zborovalo v soboto dne 13. decembra 1930. ob 11. uri v kočevski osnovni šoli. Dnevni red: 1. Poročilo pred- sednika, dopisi. 2. Poročilo o seji širjega so- sveta. 3. „Naši izseljeniki“, referira tov. Luč- niškar. 4. Slučajnosti.

— PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zboro- valo v ponedeljek dne 15. decembra ob 10. uri v Mladiki v Ptuj. Običajen dnevni red spopolni predavanje o kmetijskih nadaljeval- nih šolah in referat: Prvi nastop službe. Prav obilne udeležbe želi — odbor.

— KOZJANSKO UČITELJSKO DRU- ŠTVO bo zborovalo v soboto 6. decembra 1930. točno ob 10. uri v dvorani g. Kolarja v Lesični pri Pilšanuju. Dnevni red: 1. Zapis-